Forord

Man kan spørge sig selv, hvorfor det overhovedet er vigtigt at skrive en bog om Kuşca og Kuşca-folket. Svaret ligger i den historie, denne befolkning bærer med sig – en historie om bevægelse, tilpasning og overlevelse gennem generationer.

Vandring Vestpå fortæller om Kuşca-folkets vandringer fra Kurdistan til Midtanatolien i begyndelsen af 1800-tallet og om de migrationsmønstre, der siden kom til at præge flere generationers liv. Det er en fortælling om mennesker, som gennem skiftende historiske og politiske vilkår har levet mellem forskellige steder, kulturer og livsformer. Migrationen skabte nye muligheder og nye håb, men den medførte også længsel, savn og tab – af hjemstavn, sprog, kultur og tilhørsforhold.

Kuşcas historie har i høj grad levet videre gennem fortællinger, sange, minder og tavs viden. Men når mennesker ikke længere bor samlet dér, hvor historierne opstod, svækkes den mundtlige overlevering. Når sangene ikke længere forstås eller synges, forsvinder også erindringen om dem. Kuşcas tavshed om sin egen fortid skyldes derfor ikke mangel på historie, men at historien kun i begrænset omfang blev skrevet ned.

Denne bog er et forsøg på at samle og bevare den kollektive hukommelse, før flere af dens spor forsvinder. Den bygger på mundtlige fortællinger, personlige erindringer, gamle fotografier, navne, sprog og andre små fragmenter, som tilsammen tegner billedet af et folk i bevægelse.

Et særligt fundament for dette arbejde er antropologen Jan Hjarnøs omfattende feltarbejde blandt Kuşca-folket gennem flere årtier.

Hans undersøgelser udgør en uvurderlig kilde til forståelsen af landsbyens historie, migrationen og de sociale strukturer, der har formet generationer af mennesker fra Kuşca. Med stor faglighed og menneskelig indsigt dokumenterede han et samfund på et tidspunkt, hvor meget endnu ikke var beskrevet. Hans feltnoter og beskrivelser fra 1970'erne danner et centralt grundlag for denne bog, som samtidig sætter mate-

rialet ind i en bredere historisk sammenhæng gennem nye analyser og perspektiver.

Bogen udgives på både dansk og tyrkisk. Dette valg er ikke blot en praktisk beslutning, men også et udtryk for et bevidst ønske om at bringe fortællingen ud til så bred en læserskare som muligt på tværs af generationer og landegrænser. At bogen udgives på to sprog afspejler også Kuşca-befolkningens historie. Selvom kurdisk stadig er det primære talesprog i mange familier, har tyrkisk og senere dansk fået en vigtig plads i uddannelse, arbejdsliv og samfundsliv.

Bogens sidste del indeholder desuden et kort resumé på kurdisk.

På denne måde søger bogen også at afspejle Kuşca-befolkningens liv mellem sprog, kulturer og historiske erfaringer og den flersprogede virkelighed, der præger dette liv.

Jeg skylder en stor tak til lærer Feridun Hayati Ünüvar – kendt af mange som Hayati hoca – for hans personlige erindringer og værdifulde beskrivelser fra tiden i Büyükyayla i årene 1966-1968. En varm tak skal også rettes til alle de mennesker fra Kuşca og diasporaen, som har delt deres fortællinger, fotografier, minder og refleksioner. Uden deres generøsitet ville denne bog ikke have været mulig.

En særlig tak går desuden til IA-Sprog fonden for den økonomiske støtte til trykning og udgivelse af bogen. Støtten har været afgørende for, at projektet kunne realiseres i sin nuværende form.

Vandring Vestpå er ikke afslutningen på fortællingen. Den er første bind i en samlet beretning om Kuşca-folkets historie. Hvor denne bog følger vandringen fra Kurdistan til Anatolien og beskriver de historiske rødder, vil næste bind, *Drømmen Nordpå*, handle om emigrationen til Danmark, etableringen af diasporaen og de mange menneskelige fortællinger, der voksede frem i mødet med det danske samfund.

Denne bog er skrevet med respekt for dem, der gik før os, og med håbet om, at kommende generationer bedre kan forstå, hvorfra de kommer.